

Pakket Belastingplan 2023 zet ons verdienvermogen zwaar onder druk

ONL voor Ondernemers: “Bied het mkb houvast in tijden van crises”

ONL voor Ondernemers reageert bezorgd op de Prinsjesdagplannen van dit kabinet. Na de Algemene Politieke Beschouwingen van vorig jaar en de Voorjaarsnota van 2022 gaan de lasten voor ondernemers deze Prinsjesdag namelijk voor de derde keer in één jaar tijd omhoog. Door de stapeling aan lasten voor het mkb komt het verdienvermogen onder druk te staan. Ondernemers betalen nu voor de derde keer in korte tijd de rekening, terwijl bedrijven de afgelopen jaren al voor 14 miljard euro aan structurele belastingverzwaring hebben gehad. De aangekondigde belastingverhogingen komen ook nog eens op het slechtst denkbare moment. Bedrijven bezwijken onder de torenhoge energierekeningen. Om maar te zwijgen over de bijkomende coronaschulden, de inflatie en de krapte op de arbeidsmarkt. Dit besef lijkt bij dit kabinet onvoldoende aanwezig te zijn.

ONL hoopt dat er tijdens het wetgevingsoverleg over het pakket Belastingplan 2023 rekening gehouden wordt met wat de verschillende individuele maatregelen gezamenlijk betekenen voor de positie van het mkb. En als het midden- en kleinbedrijf klappen blijft incasseren, zal ook de economie in zijn geheel hiervan negatieve gevolgen ondervinden. Dit kabinet kan de rekening niet blijven neerleggen bij het bedrijfsleven zonder het verdienvermogen aan te tasten. ONL is sterk van mening dat de volgende punten in acht moeten worden genomen in het belang van het mkb en onze economie:

- ❖ **Snelheid en duidelijkheid over compensatie energierekening van groot belang;**
- ❖ **Draai de aangekondigde lastenverzwaringen terug;**
- ❖ **Houd rekening met het Nederlandse verdienvermogen;**
- ❖ **Stop met het constant aan de knoppen draaien;**
- ❖ **Schrap tijdelijk de invorderingsrente van de coronabelastingschuld.**

Snelheid en duidelijkheid over compensatie energierekening van groot belang

Hoewel dit paper een reactie is op het Belastingplan van 2023, vindt ONL het cruciaal om ook hier te benadrukken dat snelheid en duidelijkheid over de compensatie van de energierekening van het mkb van groot belang is. Ondernemers hebben houvast nodig om deze winter door te komen.

ONL is verheugd dat het kabinet de noodzaak ziet voor compensatie voor het energie-intensieve mkb, in de vorm van de Tegemoetkoming Energiekosten (TEK). Het is echter zeer teleurstellend dat de TEK-regeling pas in het eerste of tweede kwartaal van 2023 geopend wordt. En over het extra pakket aan maatregelen dat 1 november moet verschijnen is nog veel onduidelijk. Ondernemers zitten al maanden met een te hoge energierekening, en gaan ook nog een bijzonder zware winter tegemoet. Het CBS concludeerde recent dat 60% van de ondernemers de kostenstijgingen niet of nauwelijks kunnen doorberekenen¹. De stijgende energieprijzen en het niet kunnen doorberekenen van de kosten, is een gevaarlijke cocktail

---

¹ CBS ‘ Ondernemersvertrouwen daalt in derde kwartaal (15-8-2022) <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/33/ondernemersvertrouwen-daalt-in-derde-kwartaal>

die kan leiden tot faillissementen. Bedrijven zullen massaal sneuvelen zonder steun en zoeken houvast.

Er is dus flinke haast geboden met de compensatie van de energierekening van het mkb, met in het bijzonder het energie-intensieve mkb. Tegelijkertijd is er behoefte aan duidelijkheid. ONL roept op om nog deze maand te komen met een duidelijk pakket aan maatregelen om het mkb te compenseren voor de enorme kosten die zij zullen maken. ONL denkt bijvoorbeeld aan een overbruggingskrediet, dat ondernemers kan helpen bij een kortstondig liquiditeitstekort. Dit is een manier waarop getroffen ondernemers deze winter door worden geholpen.

Daarnaast moeten dergelijke hoge kosten in de toekomst voorkomen worden. ONL hoopt dat verduurzaming door het mkb niet enkel gestimuleerd wordt doordat ondernemers extreem hoge kosten maken. In een tijd waarin er zoveel op ondernemers afkomt, is er een sterke behoefte aan een overheid die ondernemers helpt met het verduurzamen. Bied ondernemers houvast: zowel financieel als door middel van coaching.

Draai de aangekondigde lastenverzwaringen terug

Daarnaast is ONL het er niet mee eens dat ondernemers zo gemakkelijk verantwoordelijk worden gesteld om de koopkracht van hun personeel te compenseren door het minimumloon snel en flink te verhogen. De koopkracht moet op peil blijven (dat is immers ook goed voor ondernemers), maar er moet wel evenwicht in zitten.

Het kan niet zo zijn dat er geen enkele lastenverlichting is voor de ondernemer, zeker als we kijken naar de lastenverzwaringen die ondernemers voor hun kiezen krijgen. Niet alleen gaat het minimumloon versneld omhoog met 10%, ook wordt het lage tarief in de vennootschapsbelasting (Vpb) gewijzigd van 15% naar 19%. En de winstgrens voor het lage tarief daalt, waardoor meer Bv's in het hoge Vpb-tarief terecht komen. Ook wil dit kabinet vanaf 2024 bij box 2 van de inkomstenbelasting met twee schijven gaan werken. Voor een dividenduitkering van 67.000 euro geldt een tarief van 24,5% en daarboven is het 31%. Verder wordt de doelmatigheidsmarge van het gebruikelijk loon van de Dga's afgeschaft, wordt de zelfstandigenaftrek (opnieuw) versneld afgebouwd en verdwijnt de fiscale oudedagsreserve.

Dit is zo niet vol te houden voor ondernemers. Vandaar dat ONL oproept om een deel van de lastenverzwaring terug te draaien. Hoewel ONL het liefste ziet dat alle maatregelen uit het Pakket Belastingplan voor ondernemers worden teruggedraaid, is het ons ook duidelijk dat dat niet haalbaar is. Ondernemers zijn het meest gebaat bij het terugdraaien van de 1) verhoging van het lage Vpb-tarief naar 19%, 2) de afschaffing van de doelmatigheidsmarge van de Dga's en 3) de versnelde afbouw van de zelfstandigenaftrek. Dit is de enige manier om ondernemers een klein beetje meer lucht te bieden.

Houd rekening met het Nederlandse verdienvermogen

Het zal geen verrassing zijn, maar de maatregelen uit het Pakket Belastingplan hebben een gigantische impact op de bestedingsruimte van bedrijven. Daarbij lijkt het besef niet te zijn ingedaald dat het geld eerst verdiend moet worden, voordat het uitgegeven kan worden. Als bedrijven substantieel minder ruimte hebben om te innoveren en produceren, kan de consument die wel koopkrachtcompensatie heeft ontvangen zijn geld niet uitgeven, waardoor

de economie alsnog krimpt. Dan ontstaat uiteindelijk de situatie dat bedrijven nog verder achteruit gaan, waardoor de belastinginkomsten van de overheid verder zullen dalen.

ONL vindt het zorgelijk dat het kabinet niet bezig is om de langetermijneffecten van zijn beleid te overzien. De rekening van het overheidsbeleid wordt telkens bij het bedrijfsleven gelegd, maar ondernemers moet je ook de gelegenheid bieden om het geld weer te verdienen zodat de economie een boost krijgt. Met een steeds hoger wordende belastingdruk wordt het verdienvermogen echter negatief beïnvloed. Hierdoor houden ondernemers steeds minder over om te investeren en innoveren. Zo wordt het lastiger om, bijvoorbeeld, het bedrijf te verduurzamen, maar ook om voldoende personeel aan te trekken en te groeien. In een periode waarin zoveel schuld is gemaakt, moet er voldoende ademruimte zijn voor mkb-ondernemers om Nederland uit de crisis te slepen.

Stop met het constant aan de knoppen draaien

In het coalitieakkoord, dat nog geen jaar oud is, valt te lezen dat er een stabiel en voorspelbaar ondernemingsklimaat wordt geboden². Deze ambitie valt niet te verenigen met wat ondernemers voorgeschoteld hebben gekregen tijdens Prinsjesdag. Er is namelijk vrijwel niets van die ambitie terechtgekomen. Uit het Belastingplan wordt duidelijk dat het kabinet voor de zoveelste keer de rekening neerlegt bij het bedrijfsleven om budgettaire gaten te dekken door belastingen op verschillende terreinen te verhogen. Het stoort ONL dat er telkens visieloos aan de knoppen van het belastingstelsel wordt gedraaid. Dat is simpelweg funest voor het verdienvermogen van Nederland.

Het is cruciaal dat ondernemers kunnen weten wat zij mogen verwachten. De huidige manier van opereren van dit kabinet leidt al lange tijd tot onzekerheid bij ondernemers. Het beleid in dit belastingplan wordt ook nu weer niet een klein beetje bijgesteld, maar ingrijpend veranderd. Het is zorgelijk dat ondernemers nu al enkele jaren te maken hebben met fluctuerend beleid, veranderende tarieven en strengere regelgeving. Wanneer er permanente onzekerheid heerst, houdt de ondernemer, logischerwijs, liever de hand op de knip. En een stilvallende economie opent de deuren voor recessies.

Stabiel en continu beleid zijn, in tegenstelling tot het huidige beleid, gunstig voor het ondernemingsklimaat, zo concludeerde het CBS ruim tien jaar geleden³. En dat is geheel in lijn met de conclusies van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, dat ook stelde dat voorspelbaarheid een cruciale factor is. Het mkb, maar ook grote bedrijven, zijn afhankelijk van het vermogen van de overheid om een gezond en consistent macro-economisch beleid te voeren⁴. Dan is er voldoende ruimte om te blijven innoveren en een lange termijnstrategie te ontwikkelen. Bovendien is het van groot belang voor het vestigingsklimaat, en zullen ook startups en scale-ups eerder van de grond komen.

Het is essentieel dat het woord eindelijk bij de daad wordt gevoegd en dat het kabinet zijn afspraak in het coalitieakkoord nakomt. Met zijn acties weet dit kabinet voorsnog geen

² Kabinetsformatie, 'Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst', 15 December 2021 (p.28).

³ CBS, 'Het Nederlandse ondernemingsklimaat in cijfers 2011' (2011) <https://www.cbs.nl/-/media/imported/documents/2011/48/2011-i74-pub.pdf?la=nl-nl> p.20

⁴ Storey, D. 'Promoting entrepreneurship and innovative SMEs in a global economy: towards a more responsible and inclusive globalisation. In Second OECD Conference of Ministers responsible for Small and Medium-sized Enterprises (SMEs)', Istanbul (2004). p.15

stabiele situatie voor ondernemers te creëren, en dat is uiterst zorgelijk. Neem bijvoorbeeld het wetsvoorstel Overbruggingswet box 3. De Raad van State (hierna RvS) concludeerde in haar advies *Overbruggingswet box 3* dat de forfaitaire rendements- percentages voor de categorieën banktegoeden en schulden na afloop van het kalenderjaar worden vastgesteld. De in de wet opgenomen rendementspercentages worden, in het kalenderjaar daarna, met terugwerkende kracht vervangen door een vastgesteld percentage. ONL deelt de zorgen van de RvS, die concludeert dat het voor belastingplichtigen onmogelijk is om de belastingschuld met zekerheid vast te stellen wanneer deze ontstaat.

Uiteraard begrijpt ONL dat het kabinet met een creatieve constructie moest komen om gehoor te geven aan het Kerstarrest. Toch is het voor mkb-ondernemers van groot belang dat zij enige mate van houvast hebben. De Overbruggingswet box 3 biedt dit niet. In de kamerbrief van 29 september 2022 schrijft de staatssecretaris van Financiën namelijk dat de forfaitaire rendementen over verschillende categorieën pas bekend kunnen worden gemaakt in het eerste kwartaal van het opvolgende kalenderjaar⁵.

In de praktijk betekent dit dat de percentages voor 2023 (en de achterliggende berekeningen) pas in Q1 van 2024 bekend worden, terwijl belasting niet met terugwerkende kracht mag worden geheven volgens onze rechtsbeginselen. Stabiliteit is er juist enkel wanneer je op 1 januari 2023 al weet hoeveel belasting je moet betalen over het vermogen dat verdient zal worden over het gehele kalenderjaar 2023. Wanneer deze informatie pas ergens in 2024 wordt gegeven, wordt het voor de ondernemer onmogelijk om een efficiënte bedrijfsvoering te voeren. ONL hoopt dat deze grote onzekerheid weggenomen wordt, en dat het kabinet dus het advies van de RvS serieus neemt. Ondernemers hebben het recht om de spelregels te kennen voordat ze aan het spel beginnen.

Schrap tijdelijk de invorderingsrente van de coronabelastingschuld

Ondanks dat de coronabelastingschuld geen onderdeel is van het Belastingplan, vraagt ONL tot slot wel graag de aandacht voor de coronabelastingschuld van ondernemers. Doordat het mkb al erg veel op hun bord heeft, zal het terugbetalen van de coronabelastingschulden een zware extra last zijn. Het zou redelijk zijn om rekening te houden met de nieuwe maatschappelijke context. Tijdens de coronacrisis was het immers ondenkbaar dat de volgende crisis alweer voor de deur stond, namelijk die van de energieprijzen. De verwachting was eerder het tegenovergestelde: na een zware crisis zouden bedrijven weer floreren, en een tijd van stabiele economische groei zou plaatsvinden. Niet veel later zijn we ingehaald door de realiteit.

ONL begrijpt uiteraard dat de belastingschuld van ondernemers terugbetaald moet worden. Levensvatbare bedrijven mogen hun terugbetalingstermijn gelukkig met twee jaar verlengen. Helaas wordt daarbij wel de invorderingsrente stapsgewijs verhoogd tot 4%, waardoor er meer afbetaald moet worden. Hierdoor hebben ondernemers weinig aan een lange terugbetalingstermijn. Het zijn wederom extra lasten in een tijd dat ondernemers aan het overleven zijn. Vandaar dat ONL afsluit met een oproep om de invorderingsrente tijdelijk te schrappen. Deze maatregel kan bij veel ondernemers die nu kampen met belastingschulden door corona de druk wat verlichten.

